

**ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON
TOIMINTAKERTOMUS 2010**

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1. Johdon katsaus	3
1.2. Tulossopimuksissa asetettujen tavoitteiden toteuma	5
1.2.1 Peruspalvelujen saatavuuden arviointi.....	5
1.2.2 Sosiaali- ja terveydenhuolto.	5
1.2.3 Ympäristöterveydenhuolto.....	7
1.2.4 Ympäristönsuojelu ja ympäristön kestävä käyttö.....	8
1.2.5 Sivistystoimi	8
1.2.6 Kuluttaja- ja kilpailuasiat sekä TEM:n hallinnonalan elinkeinovalvonta-asiat.....	9
1.2.7 Sisäinen turvallisuus	10
1.2.8 Varautuminen	11
1.2.9 Kriisijohtaminen.....	12
1.2.10 Pelastustoimi.....	13
1.2.11 Kansanvälinen toiminta	14
1.2.12 Asiakaslähtöisyys ja palvelukanavat	15
1.2.13 Sähköinen asiointi	16
1.2.14 Prosessit	16
1.2.15 Sisäinen valvonta.....	17
1.2.16 Viestintä.....	17
1.2.17 Erikoistumistehtäviä koskevat tavoitteet.....	19
1.2.18 Johtamisen ja henkilöstön kehittäminen.....	24
1.2.19 Työsuojelun valvonta.....	25
1.2.20 Poliisi.....	25
1.3. Toiminnallinen tehokkuus.....	26
1.3.1 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	26
1.3.2 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	26
1.4 Tuotokset ja laadunhallinta.....	26
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	26
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	26
1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	26
1.6. Tilinpäätösanalyysi.....	27
1.6.1 Rahoituksen rakenne.....	27
1.6.2 Talousarvion toteutuminen	29
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma.....	31
1.6.4 Tase.....	35
1.7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	37
1.8. Arviointien tulokset.....	38
1.9. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	39
2. LIITETIEDOT	39
Kustannusvastaavuuslaskelmat	
Palvelutavoitteet 2010 – 2011 sekä suoritteet ja julkishyödykkeet (Netra)	
Suoritteiden kpl-määrät hallinnonaloittain	
Toiminnan vaikuttavuus (PEOL)	
Tuotto- ja kululaskelma eriteltynä aluehallintovirasto ja maistraatit	
Työsuojelun vastuualueen toimintakertomusyhteenveto	
3. ALLEKIRJOITUS (Itä-Suomen AVIn ylijohtajan ja hallintopalvelujen vastuuyksikön johtajan allekirjoitukset).....	39

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Johdon katsaus

Aluehallinnon kireästä aikataulusta johtuen monet viraston toiminnan käynnistämiseen liittyvät valmistelutyöt tehtiin nopeasti vuoden 2010 alussa. Itä-Suomen aluehallintoviraston toiminta käynnistyi hyvin ottaen huomioon sen, että vastualueisiin yhdistyi usean erillisen organisaation toiminnat ja henkilöstö. Tehtävien hoitamisen kannalta on ollut haasteellista henkilökunnan sijoittuminen pääosin kolmelle paikkakunnalle, tilojen käytön tehostaminen, tuottavuusveloitteiden mukainen henkilöstön väheneminen, määräaikaisiksi palkattujen poistuminen ja sijais-ten käytön väheneminen.

Tietoliikenne-, työasema-, sähköposti- ja puhelinongelmien ratkaisut veivät aikaa alkuvuodesta. Keskitetyn puhelinvaihteen alkuvaikeudet jatkuivat yli puoli vuotta. Tämä kaikki vei osittain resursseja toiminnan tehostamiselta. Vuoden aikana on saatu kuitenkin onnistuneesti yhtenäistettyä viraston toimintatapoja, kuten johtoryhmätyö, poikkihallinnollisuus, johtajavalinnat sekä hyvä johtamisen uusi yhteistyökulttuuri.

Itä-Suomen aluehallintovirastossa toimii kaksi valtakunnallista erikoistumisyksikköä, maistraatin ohjaus- ja kehittämissyksikkö sekä työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö. Erikoistumisyksiköiden toiminta on myös käynnistynyt hyvin ja saanut hyvää palautetta.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana Itä-Suomen aluehallintovirastoa tehtiin tunnetuksi erilaisin esittein sekä asiakaslehden avulla. Viraston visuaalinen ilme on raikas ja kaikille aluehallintovirastoille yhteinen. Uusi tunnus ja yhteinen graafinen ohjeistus luovat omalta osaltaan hyvää julkikuvaa. Sama visuaalinen ilme toistuu myös internetsivuilla.

Kahdeksassa seututapaamisessa keskusteltiin Itä-Suomen kuntien edustajien kanssa mm. yhteispalvelun nykytilanteesta sekä viranomaisyhteistyöstä lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemisessä. Yhteistyötä rakennettiin alueella myös muihin sidosryhmiin ja tiedotusvälineisiin. Tilaisuuksissa ja tapaamisissa viraston toimintaa on esitelty aina mahdollisuuksien mukaan.

Myös ELY-keskusten ja maakuntien liittojen kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä. Erityisesti yhteistyön määrä on ollut runsasta sivistystoimeen, peruspalvelujen arviointiin, ammatilliseen täydennyskoulutukseen sekä lähialueyhteistyöhön liittyvissä tehtävissä. Itä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt itseään ja toimintaansa tunnetuksi asiakkaiden ja yhteistyötahojen suuntaan aktiivisella tiedottamisella. Tiukat talouteen kohdistuneet vaatimukset asettivat haasteita lakisäateisten toimintojen ja tulostavoitteiden toteutumisen varmistamiselle. Kireästä tilanteesta huolimatta kuitenkin strategisessa tulossopimuksessa sekä toiminnallisissa tulossopimuksissa sovitut tulostavoitteet saavutettiin.

Itä-Suomen aluehallintoviraston toiminnan vaikuttavuutta ja osaamista kuvastaa hyvin muun muassa se, että tehdyistä valituksista huolimatta antamamme päätökset ovat viime vuonna pääosin pysyneet eri oikeusasteissa.

Valtiovarainministeriö teki syyskuussa ALKU- hankkeen siirtymäkauden henkilöstökyselyn, aluehallintovirastojen vastausprosentti oli 32. Kysymykset liittyivät mm. muutoksen johtamiseen, lähiesimiestyöhön, työyhteisön ilmapiiriin sekä henkilöstön jaksamiseen, tehtäviin ja osaamiseen. Vastausten perusteella Itä-Suomen aluehallintovirastossa henkilöstö oli tyytyväinen muutoksen johtamiseen ja esimiehen tukeen muutoksessa sekä erityisesti siihen, että muutoksesta on voinut keskustella avoimesti työyhteisössä. Uuden työyhteisön ilmapiiriä pidettiin myös joko erittäin hyvänä tai hyvänä. Sen sijaan 52 % vastaajista katsoi, että työssä jaksaminen oli huonontunut ja työmäärä kasvanut sekä rutiinitehtävien määrä lisääntynyt verrattuna aikaan ennen uudistusta. Myönteisesti uudistukseen suhtautuvia oli hieman enemmän kuin muissa aluehallintovirastoissa.

Nopeatempoisessa muutoksessa on ollut erittäin keskeisellä sijalla henkilöstön jaksamisesta ja työmotivaatiosta huolehtiminen, sillä henkilöstö on Itä-Suomen aluehallintoviraston tärkein voimavara. Johto yhdessä luottamus- ja työsuojeluhenkilöstön kanssa on kokoontunut yhteisiin palavereihin keskustelemaan yhteistoiminnan parantamisesta ja yhtenäisen toimintakulttuurin kehittämistä. Henkilöstön kanssa on pohdittu yhteisissä keskustelutilaisuuksissa, mistä arkisista asioista työhyvinvointi koostuu ja miten sitä voitaisiin virastossa kehittää. Johtoryhmässä ja vastuualueiden kokouksissa sekä yhteistyötoimikunnassa on keskusteltu yhteisistä toiminta- ja menettelytapaohjeista sekä toimintakulttuurin yhtenäistämiseen vaikuttavista asioista. Ylijohtajan kyselytuokiossa on käyty läpi ajankohtaisia viraston toimintaan ja talouteen sekä työhyvinvointiin liittyviä asioita. Henkilöstö on kokenut kyselytuokiot hyvinä ja niitä jatketaan edelleen. Aluehallintoviraston työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti henkilöstölle järjestettiin työhyvinvointiin ja virkistykseen liittyviä tilaisuuksia.

Itä-Suomen aluehallintovirastossa käynnistyi ylijohtajan johdolla marraskuussa 2010 strategia-työ, jonka tavoitteena on tuottaa viraston strategia riittävän pitkälle ajanjaksolle. Aluehallintoviraston strategia on tiivis näkemys viraston tulevaisuuteen ja tavoitteisiin. Se sisältää myös arvot ja toiminta-ajatuksen. Sitä varten käynnistettiin jo aikaisemmin henkilöstön keskuudessa arvokeskustelu kysymällä, mitä arvoja ja toimintaperiaatteita henkilöstö pitää tärkeänä. Strategiaassa tulee korostumaan poikkihallinnollisuus sekä sen yhteys valtakunnalliseen strategiaasiakirjaan ja alueelliseen aluehallintoviraston strategiseen tulossopimukseen vuosille 2012 - 2015. Työ jatkuu vuoden 2011 puolella ja on tarkoitus saada valmiiksi kevääseen 2011 mennessä.

Itä-Suomen aluehallintovirasto julkaisi suunnitellussa aikataulussa huhtikuussa 2010 peruspalvelujen arviointiraportin. Arvioinnin tuloksia käsiteltiin seutukunnittain toteutetuissa palautekeskustelutilaisuuksissa. Arvioinnin erityisteemana oli syrjäytymisen ehkäisy. Kaksi arviointikohdetta oli Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialaa. Uusi arviointityö on aikaisemmasta poiketen käynnistynyt niin, että valtakunnallinen arviointi valmistuu ennen alueellisia arviointeja vuonna 2011.

Johtopäätöksenä voi todeta, että Itä-Suomen aluehallintovirasto on vuoden 2010 aikana saanut organisaationsa ja työhön liittyvät työjärjestykset, johtamissuhteet ja toimitilat hyvään kuntoon. Yhteistyö- ja verkostosuhteet virastosta ulospäin on saatu luotua. Ulkoinen näkyvyys viraston toiminnoilla on ollut hyvä. Sisäinen toiminnallinen tulos on saavutettu tulostavoitteiden osalta jopa erinomaisesti. Tuottavuustavoitteet on saavutettu. Henkilöstön hyvinvointia on heikentänyt kireä taloustilanne, josta syystä virkoja ei ole täytetty eikä sijaisia palkattu. Samoin taloustilanne vaikutti toimintaan, mutta osittain myös tehosti sitä. Henkilöstön työhyvinvointiin tulee jatkossa kiinnittää entistä enemmän huomiota, jotta Itä-Suomen aluehallintoviraston yh-

teiskunnallinen vaikuttavuus ja toiminnan tuloksellisuus säilyy ja kehittyy. Samoin poikkihallinnollinen toiminta ja sähköiset palvelukanavat ovat edelleen Itä-Suomen aluehallintoviraston kehittämisen kärkiasioita.

1.2. Tulossopimuksissa asetettujen tavoitteiden toteuma

1.2.1 Peruspalvelujen saatavuuden arviointi

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto seuraa, valvoo ja arvioi peruspalvelujen saatavuuden lain mukaista ja yhdenvertaista toteutumista

Toteutuma:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueella on tehty kohdennettuja valvontakäyntejä, auditointeja, pienimuotoisia selvityksiä. Peruspalvelujen arviointi tehtiin tulossopimusten mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvassa arvioinnissa on ollut ongelmia, koska ministeriöstä saadaan ristiriitaisia ohjeita arviointiin osallistumisesta ja arvioinnin suorittamisesta. Epäselvyyttä on ollut siitä, kuka tekee ja mitä. Vastuualue on ollut aktiivisesti mukana peruspalvelujen arvioinnin valtakunnallisessa kehittämistyössä.

Itä-Suomen aluehallintoviraston järjesti kahdeksan seututilaisuutta toukokuussa, joihin osallistui 156 ulkopuolista kuntien päättäjä ja henkilöstöä. Seututilaisuuksissa selvitettiin peruspalvelujen arvioinnin tuloksia sekä selvitettiin kunnilta valtion palvelujen tilannetta. Kuntien edustajat olivat huolestuneita erityisesti valtion paikallishallinnon palvelujen vähenemisestä eri puolilla Itä-Suomen aluehallintoviraston aluetta. Samalla myös linja-autovuorot ovat harventuneet syrjäisissä kunnissa.

Peruspalvelujen arvioinnissa valtion paikallishallinnon palvelujen saatavuutta tulisi arvioida kokonaisuutena.

1.2.2 Sosiaali- ja terveydenhuolto

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto varmistaa sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnan toimivuuden.

Toteutuma:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueella on tehty valvontaan liittyviä toimintasuunnitelmia ja moniammatillista yhteistyötä on tehostettu. Paikanpäällä tapahtuvan valvonnan rinnalle on kehitetty uusia valvonnan toimintamuotoja kuten esim. laajakohihin kirjallisiin selvityksiin perustuvaa valvontaa ja vertaisarviointitilaisuuksia.

Hoidon saatavuutta on seurattu THL:n selvitysten perusteella yhdessä Valviran kanssa. Aluehallintovirasto on lähettänyt kuntiin ja sairaanhoitopiireille selvityspyynnöt yhteisesti sovittujen kriteereiden mukaisesti. Selvityspyynnöt lähetettiin perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon osalta 16 kunnalle tai kuntayhtymälle. Erikoissairaanhoidon tuottaville yksiköille lähetettiin vuoden 2010 aikana kahdeksan selvityspyynnötä.

Perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon osalla ongelmia on edelleen ollut välittömässä yhteydessaannissa ja lääkärin vastaanotolle pääsyssä ja erikoissairaanhoidossa hoidon tarpeen arvioinnissa sekä hoidon saatavuudessa määräajan kuluessa.

Vanhustenhuollon osalta on toteutettu alueen kunnissa asiakirjaperusteiset arviointi- ja valvontaprosessit. Arvioinnin ja valvonnan perusteet ja kriteerit perustuvat sosiaali- ja terveystieteiden ja Suomen Kuntaliiton antamiin ikäihmisten palvelujen laatusuositukseen (STM:n Julkaisuja 2008:3) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaviraston (Valvira) ja aluehallintovirastojen yhteiseen Vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja palvelujen valvontasuunnitelmaan. Arviointikirjeet on lähetetty kaikkiin kuntiin, tarvittaessa on pyydetty lisäselvityksiä.

Kanteluasioita on siirretty entistä enemmän valvonta-asioiksi, mikä on johtanut entistä tiiviimpään yhteistyöhön palvelujen tarjoajien (kunnat, yritykset) kanssa ja valvonnan vaikuttavuuden paranemiseen.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto osallistuu sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten linjausten toimeenpanoon.

Toteutuma:

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten linjausten toimeenpanoon on osallistuttu osana normaalia toimintaa. Henkilöstö on osallistunut valtakunnallisten linjausten rakentamiseen erilaisten työryhmäjäsenyyksien kautta. Linjaukset on saatettu kaikille tiedoksi.

1.2.3 Ympäristöterveydenhuolto

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto edistää kuntien ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden muodostumista mahdollistaen erikoistumisen ympäristöterveydenhuollon valvontatehtävissä. Lisäksi aluehallintovirasto tukee ja valvoo kuntien vastuulla olevan ympäristöterveydenhuoltoon liittyvän valvonnan toimeenpanoa.

Toteutuma:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueella on toteutettu useita auditointeja. Kuntia on ohjattu ja annettu lausunto ministeriölle yhteistoiminta-alueista.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto varmistaa ympäristöterveydenhuollon viranomaisvalvonnan suunnitelmallisuuden, riskiperusteisuuden, yhdenmukaisuuden, kattavuuden ja kustannustehokkuuden toteutumisen ja yhtäläisen toimivuuden koko maassa.

Toteutuma:

Ympäristöterveydenhuollon viranomaisvalvonnan suunnitelmallisuuden, riskiperusteisuuden, yhdenmukaisuuden, kattavuuden ja kustannustehokkuuden toteutumisen ja yhtäläisen toimivuuden varmistamiseksi on tehty toimintasuunnitelma vuodelle 2010. Sitä on tarkistettu tuottavuusohjelman aiheuttamien säästötoimien vuoksi.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto varmistaa eläinlääkintäpalveluiden saatavuuden sekä edistää eläinten terveydenhuoltoa.

Toteutuma:

Eläinlääkintähuollon palveluiden saatavuuden varmistamiseksi sekä eläinten terveydenhuollon edistämiseksi on palkattu kaksi läänineläinlääkärinä pääosin CAP- ja eläinsuojelutyöhön. Koska yhden eläinlääkärin sijaista ei säästötoimien vuoksi voitu palkata, on vuosittaista toimintasuunnitelmaa tarkistettu.

1.2.4 Ympäristönsuojelu ja ympäristön kestävä käyttö

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto turvaa hyvän ympäristönsuojelun tason ja ympäristön kestävästä käytöstä sekä kansalaisten ja yritysten mahdollisuuden vaikuttaa elin- ja toimintaympäristöön koskevaan päätöksentekoon ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisten lupien ja muiden hakemusten käsittelyssä.

Toteutuma:

Ympäristölupavastuualueelle asetetut määrälliset tavoitteet saavutettiin niin lupien määrän (251 kpl – tavoite 200) kuin tulojenkin suhteen 452 297,40 € (tavoite 430 000 €). Uusien ja toiminnan muutosta koskevien lupien käsittelyaika oli 8,6 kk (tavoite 10 kk), ympäristönsuojelulain mukaisten asioiden käsittelyaika 10,5 kk (tavoite 12 kk) ja vesilain mukaisten lupien käsittelyaika 7 kk (tavoite 9 kk). Tuottavuus (ratkaisuja/htv) oli Itä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueella selkeästi maan korkein, 12 ratkaisua/htv, kun kaikkien ympäristölupavastuualueiden keskiarvo oli 8,5.

1.2.5 Sivistystoimi

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto edistää kansalaisten oikeusturvan toteutumista opetustoimen alueella lainsäädännön mukaisena muutoksenhaku-, oikaisu- ja osin laillisuusvalvontaviranomaisena ja tehtävään liittyvällä informaatio-ohjauksella.

Toteutuma:

Opetustoimen valitusasioita on ratkaistu 30. Pääosa valituksista on hylätty. Joitakin päätöksiä on kumottu ja palautettu kuntaan uudelleen käsiteltäviksi. Valitusten käsittelyn osalta tavoite on toteutunut hyvin.

Aluehallintovirasto järjesti huhtikuussa kuntien opetustoimen johtajille ja peruskoulujen rehtoreille koulutuspäivän, jonka aiheena oli ”Oppilaan oikeusturva ja kunnan toiminta”.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto edistää osaltaan valtakunnallisten koulutuspoliittisten tavoitteiden toteutumista tehtäväalueeseen kuuluvalla lyhytkestoisella opetushenkilöstön täydennyskoulutuksella ja informaatiotilaisuuksilla.

Toteutuma:

Opetushenkilöstön täydennyskoulutukset ja informaatiotilaisuudet on järjestetty suunnitelman mukaisesti yhteistyössä ELY-keskusten kanssa. Vuonna 2010 järjestettiin 56 tilaisuutta, joihin osallistui 2525 opetustoimen henkilöä.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto osallistuu vuonna 2010 käynnistettävän Osaava-täydennyskoulutusohjelman toimeenpanoon.

Toteutuma:

Osaava -ohjelmaan liittyvät valtionavustuspäätökset tehty kahdeksalle hankkeelle. Ohjelma on toimeenpantu.

1.2.6 Kuluttaja- ja kilpailuasiat sekä TEM:n hallinnonalan elinkeinovalvonta-asiat

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto edistää tervettä ja toimivaa taloudellista kilpailua sekä kuluttajien luottamusta markkinoiden toimintaan.

Toteutuma:

Tervettä ja toimivaa taloudellista kilpailua sekä kuluttajien luottamusta markkinoiden toimintaan on pyritty edistämään mm. kilpailuun liittyvien asioiden käsittelyllä. Käsittelyssä on ollut 20 asiaa, joista 19 on päätetty. Tarkastuksia ei ole ollut. Kilpailututkija on osallistunut Kilpailukatsaus II laadintaan.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueella on tehty kuluttajaviraston kanssa kaksi hintavertailua (jätehuoltopalvelut ja energiansäästölamput). Ravintolahintojen alv -seuranta toteutettiin sovitusti kaksi kertaa vuoden aikana. Hintamerkintöjen valvonnalla ja hintavertailujen tuloksista tiedottamisella on pyritty parantamaan kuluttajien hintatietoisuutta.

1.2.7 Sisäinen turvallisuus

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto osallistuu sisäisen turvallisuuden ohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen.

Toteutuma:

Itä-Suomen aluehallintovirastossa on vuoden 2010 kuluessa organisoitu sisäisen turvallisuuden poikkihallinnollinen yhteistyö. Sen yhteydessä on luotu aluehallintoviraston vastuualueiden välillä ja toisaalta elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksien kanssa menettelyt, joilla varmistetaan yhteistyö sisäisen turvallisuuden asioissa.

Paikallista turvallisuussuunnittelua on tuettu järjestämällä muiden viranomaisten kanssa koulutusta ja osallistamalla sisäisen turvallisuuden alan tilaisuuksiin ja seminaareihin. Järjestettiin mm. kansallinen turvallisuusfoorumi 24.9. Mikkeliissä, joka oli kaikkine valmisteluineen varsin mittavan työpanoksen vaatinut suoritus. Siinä käsiteltiin turvallisuutta kansainvälisestä ja kansallisesta sekä sisäisen turvallisuuden näkökulmasta.

Kokonaisuutena sisäisen turvallisuuden työryhmän työ on käynnistynyt hyvin ja toiminta on ollut aktiivista. Itä-Suomen aluehallintoviraston sisäisen turvallisuuden työryhmä piti ensimmäisenä toimintavuotenaan peräti kuusi varsinaista kokousta (valmistelutyöryhmien kokoontumisten lisäksi).

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto tehostaa osaltaan ennalta ehkäisevää toimintaa.

Toteutuma:

Paikallisen turvallisuussuunnittelutyön painopisteenä on ollut väkivallan ja tapaturmien määrän vähentäminen ja alkoholihaittojen torjunta. Sisäisen turvallisuuden työryhmän tehtävänä on myös ollut seurata ja tukea asumisen paloturvallisuuden ohjelmatyön toteuttamista samoin kuin harvaan asuttujen seutujen (HARVA) pilottihanketta. Tavoite on toteutunut hyvin (vrt. edellä).

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto huolehtii toimivaltansa puitteissa ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuudesta muuttuvissa oloissa.

Toteutuma:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastualueella on tehty selvitys mm. elintarvikealan lakon aikana elintarvikkeiden riittävydestä sosiaali- ja terveydenhuollon laitoksissa ja vastaavissa yksiköissä ja selvityksen perusteella on annettu lausunto ministeriölle vaadittavista toimenpiteistä.

Heinä-elokuun vaihteessa riehuivat Itä-Suomenkin alueella ASTA ja VEERA -myrskyt. Itä-Suomen aluehallintovirasto seurasi aktiivisesti tilannetta, kokosi ja välitti tilannetietoa eri tahoille ja arvioi myrskyjen vaikutuksia alueellaan sekä raportoi asiasta keskushallinnolle (mm. VNTike, SM, MMM ja VM). Yleisvaikutelmaksi jäi, että aktiivisella toiminnallaan Itä-Suomen aluehallintovirasto osaltaan mm. auttoi tilanteen kokonaiskuvan muodostamista myrskytuhojen suhteen.

1.2.8 Varautuminen

Tulostavoite:

Aluehallintoviraston tehtävänä on

- varautumisen yhteensovittaminen alueella ja siihen liittyvän yhteistoiminnan järjestäminen
- valmiussuunnittelun yhteensovittaminen
- alueellisten maanpuolustuskurssien järjestäminen
- kuntien valmiussuunnittelun tukeminen, valmiusharjoitusten järjestäminen sekä alue- ja paikallishallinnon turvallisuussuunnittelun edistäminen.

Toteutuma:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastualueella on osallistuttu valmiusharjoituksia (POKA 2010 ja VALHA 2010) koskeviin suunnittelukokouksiin, annettu kunnille tehtäväksi päivittää suunnitelmat, aloitettu sosiaalitoimen valmiussuunnitelmien analysointi ja suunnitelmakohtainen palautteen antaminen toimielimille. Kuntien ja palvelujen tarjoajien valmiussuunnittelua on tuettu ja edistetty antamalla ohjausta ja neuvontaa. Aluehallintovirasto on mm. systemaattisesti arvioinut kaikki Etelä-Savon kuntien sosiaalitoimien valmiussuunnitelmat.

Vuoden 2010 tulostavoitteena oli, että käynnistetään alueellisten valmiustoimikuntien työ. Itä-Suomen aluehallintovirasto on perustanut laaja-alaisen Itä-Suomen valmiustoimikunnan. Sen tarkoituksena on yhteen sovittaa ja edistää viranomaisten, järjestöjen ja myös elinkeinoelämän välistä alueellista varautumisen yhteistoimintaa. Valmiustoimikunnan työ on käynnistynyt hyvin ja toiminta on ollut aktiivista Itä-Suomen aluehallintoviraston ensimmäisenä toimintavuotena. Myös maakunnalliset valmiusryhmät jatkavat työskentelyään entiseen tapaan.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on osallistunut valtakunnalliseen VALHA 2010 - valmiusharjoitukseen keskushallinnosta annettujen ohjeiden ja toimeksiantojen mukaisesti. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa on valmisteltu ja toteutettu Pohjois-Karjalan valmiusharjoitus POKA 2010.

Vuonna 2010 selvitettiin Naisvuoren johtokeskuksen johtamisvalmiudet sekä johtokeskuksen tarve. Viraston henkilövaraukset ovat organisaatiouudistusten myötä vielä osittain kesken (mm. ATK-tukipalvelut). Yhteistyössä sotilasviranomaisten kanssa järjestettiin suunnitellut neljä alueellista maanpuolustuskurssia. Varautumiskoulutus on toteutunut yhteistyössä Pelastusopiston kanssa suunnitelmien mukaan, pelastustoimi- ja varautuminen vastuualueen kordinoimana.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto varautuu omalla toimialallaan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategian mukaisiin uhkakuviin.

Toteutuma:

Aluehallintovirasto on laatinut valmiussuunnitelman ja huolehtinut YETTS:n mukaisten, aluehallintoviraston vastuulle kuuluvien tehtävien ohjauksesta virastossa.

1.2.9 Kriisijohtaminen

Tulostavoite:

Aluehallinnossa on käytössä kaikkien toimijoiden tuntema ja harjoittelema kriisijohtamisen toimintamalli. Se perustuu kokonaisvaltaisen viranomaisen johtamaan toimintaan sekä siihen osallistuvien muiden viranomaisten ja tahojen yhteistoimintaan. Sen yhteys valtioneuvostotason kriisijohtamiseen on varmistettu.

Toteutuma:

Itä-Suomen aluehallintovirastossa on laadittu kriisijohtamissuunnitelma pelastustoimi- ja varautuminen vastuualueen valmistelemana. Se on vahvistettu käyttöön otettavaksi 2. kesäkuuta. Suunnitelmaa on testattu ja harjoiteltu valtakunnallisen VALHA 2010 valmiusharjoituksen yhteydessä ja maakunnallisessa POKA 2010 valmiusharjoituksessa.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueella on aloitettu em. johtamismallin konkretisointityö, tiedotettu uudesta valmius- ja kriisityön organisointitavasta henkilöstölle yksikkökokouksissa. Vastuualueen valmiussuunnitelman päivitys käynnistettiin ja se saadaan valmiiksi kevään 2011 kuluessa.

1.2.10 Pelastustoimi

Tulostavoite:

Aluehallintoviraston tehtävänä on ohjata ja johtaa pelastustoimen suunnittelua aluehallintoviraston toimialueella sekä huolehtia osaltaan suunnitelmien yhteensovittamisesta. Tätä varten aluehallintovirasto edistää pelastuslaitoksen ja muiden alueellisten toimijoiden välistä yhteistyötä.

Aluehallintoviraston pelastustoimi ja varautuminen vastuualue osallistuu pelastustoimen alueiden sekä pelastustoimintaan osallistuvien muiden viranomaisten ja yhteisöjen yhteistoimintaa edistäviä suuronnettomuus- ja valmiusharjoitusten sekä harjoituksia edeltävän koulutuksen järjestämiseen ja suunnitteluun perustuen pelastustoimen harjoitusstrategiaan.

Aluehallintoviraston pelastustoimi ja varautuminen vastuualueen tehtävänä on huolehtia aluehallintoviraston alueen pelastustoimen valvonnasta, palvelujen arvioinnista sekä raportoinnista sisäasiainministeriölle.

Toteutuma:

Toimialueella olevien pelastustoimen alueiden palvelutasopäätökset on osittain tarkistettu, mutta työ on vielä kesken. Palvelutasopäätösten laadinnan tilanteesta raportoidaan sisäasiainministeriölle. Jokaiselle pelastuslaitokselle on tehty yksi palvelutasoa ja toimintavalmiutta selvittävä tarkastus/valvontakäynti.

Yhteistyössä pelastuslaitosten kanssa on valvottu, että ns. SEVESO -laitosten ulkoiset pelastussuunnitelmat on laadittu sisäasiainministeriön antaman asetuksen mukaisesti ja että harjoituksia järjestetään vähintään kerran kolmessa vuodessa, kuten edellytetään. Lisäksi on laadittu yhteistyössä pelastuslaitosten kanssa pelastuspalveluharjoitusten vuosisuunnitelma sekä valvotaan suunnitelman toteutumista. Suunnitelmaan on kuluvalle vuodelle sisällytetty 14 eri pelastuspalveluharjoitusta, joista yhdeksän on toteutettu.

Lisäksi on aloitettu pelastustoimen yhteistoimintaa koskevien järjestelyjen tarkistus, joissa lääninhallitus on aiemmin ollut osapuolena, mm. on käynnistetty yhteistoimintasopimuksen uusiminen Itä-Suomen Sotilasläänin kanssa.

Lisäksi on seurattu pelastustoimen toimintavalmiutta, erityisesti peruspalvelujen arvioinnin yhteydessä. Tarkoituksena on, että tarvittaessa raportoidaan poikkeamat sisäasiainministeriölle sekä ryhdytään tarvittaviin toimiin. Vuonna 2010 tällaisia poikkeamia ei pelastuslaitosten toiminnassa ole esiintynyt.

Sisäisellä koulutautumisella on huolehdittu siitä, että pelastustoimen tilanteen seurannassa ja johtamisessa käytettävää JOTKE -tietojärjestelmää voidaan käyttää aluehallintovirastossa. Lisäksi on valmistauduttu uuden pelastuslainsäädännön täytäntöönpanoon.

1.2.11 Kansanvälinen toiminta

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön ja lähialueyhteistyöhön toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Toteutuma:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen opetustoimen lähialueyhteistyö on perustunut Itä-Suomen aluehallintoviraston tulossopimukseen, jossa on lähialueyhteistyön edistäminen opetustoimessa. Toiminta Karjalan tasavallan opetusministeriön kanssa perustuu vuosittain tehtävään yhteistyösopimukseen. Yhteistyö on painottunut suomen kielen opetusmateriaalin uudistamisen sekä opettaja- ja opiskelijavaihdon tukemiseen. Kuluvana vuonna valmistui 2. lk oppikirja äänitteineen.

Lähialueyhteistyö muualle Luoteis-Venäjälle, Pietariin ja Leningradin alueelle kohdistui itä-suomalaisten oppilaitosten Venäjä-yhteistyön käynnistämiseen yhdessä Itä-Suomen alueen ELY-keskusten kanssa.

Karjalan lääketiedepäiviä lokakuussa Polvijärvellä tuettiin hakemalla rahoitusta STM:stä ja osallistuttiin luennoitsijana. Tilaisuudessa tarkasteltiin kansanterveyden tilannetta rajan molemmin puolin. Samalla käynnistettiin neuvotteluja Karjalan tasavallan sosiaalikehitysministeriön kanssa.

Itä-Suomen aluehallintoviraston pelastustoimi ja varautuminen -vastuualue on tehnyt lähialueyhteistyötä SM:n pelastusosaston johdolla ja heidän hyväksymänsä hankesuunnitelman mukaan yhteistyössä Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen ja Pelastusalanliiton kanssa seuraavasti:

Vuoden 2010 aikana kehitettiin Karjalan Tasavallan pelastustoimen ja tasavallan eri viranomaisten välisiä yhteistyövalmiuksia. Rajanylityspaikkojen läheisyydessä järjestettiin metsäpalojen, rautatie- ja maantieliikenneonnettomuuksien varalta yhteisharjoituksia, joissa harjoiteltiin eri viranomaisten yhteistyötä ja kehitettiin pelastustoiminnan johtamista rajan takana. Karjalan tasavallan palokunnille annettiin ensivastekoulutusta. Vapaaehtoiseen palokuntatoimintaan annettiin asiantuntija-apua ja tuettiin palokuntanuorisotyötä. Tulityökoulutusta konsultoitiin Karjalan Tasavallassa yhteistyössä suomalaisten valtakunnallisten alan järjestöjen kanssa. Luoteis-Venäjän alueen palokuntalaisten testauksiin ja palokuntakilpailuihin osallistuttiin kilpailujoukkueella. Karjalan Tasavallan pohjoisosan palomiehille annettiin huoneistopalosimulaatorissa savusukelluskoulutusta.

Vuodelle 2010 suunnitellut tapahtumat on toteutettu ja asetetut tavoitteet on saavutettu suunnitellulla tavalla.

Itä-Suomen aluehallintoviraston ja alueen ELY-keskusten kansainvälisestä toiminnasta vastaavien yhteiskokous on pidetty ja lähialueasioista on tiedotettu jatkuvasti laajalle yhteistyöverkostolle.

1.2.12 Asiakslähtöisyys ja palvelukanavat

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto parantaa toimintansa asiakslähtöisyyttä asiakaspalautejärjestelmän, asiakassegmentoinnin ja toiminnan vuorovaikutteisuuden lisäämisen avulla.

Toteutuma:

Aluehallintoviraston asiakaspalautejärjestelmän ja asiakassegmentoinnin suunnittelu on aloitettu yhteistyössä aluehallintovirastojen toiminnan laadun kehittämisryhmän kanssa. Toimintaa koordinoi Etelä-Suomen aluehallintoviraston Aluehallintovirastojen toiminnan kehittämisyksikkö.

Toiminnan vuorovaikutteisuuden lisääminen on tavoitteena kaikissa toiminnoissa ja sitä toteutetaan keskustelutilaisuuksilla, nettikeskustelulla (mm. ylijohtajan blogi), kyselyillä ja muilla mahdollisilla keinoilla.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto tarjoaa palvelujaan asiointipalvelun, asiantuntijapalvelun ja sähköinen palvelu -kanavien kautta siten, että panostetaan sähköisten palvelujen rakentamiseen ja lisätään palvelujen tarjontaa myös yhteispalvelupisteissä.

Toteutuma:

Maakuntaliittojen organisoimissa tilaisuuksissa on esitelty yhteispalvelua sekä tiedotettu yhteispalveluista. Kahdeksassa seututilaisuudessa selvitettiin yhteispalvelujen nykytilannetta kunnissa. Useassa Itä-Suomen kunnassa on käynnissä neuvotteluja v.2010 yhteispalvelupisteen muodostamiseksi yhdessä valtion paikallishallinnon kanssa (KELA, TE-toimisto, poliisi). Itä-Suomen aluehallintoviraston alueella on pidetty maakuntaliittojen, valtion paikallishallinnon viranomaisten ja kuntien yhteishenkilöjen yhteisiä neuvotteluja yhteispalveluista. Vuoden 2010 aikana on yhteispalvelupisteitä alueelle tullut lisää viisi.

Yhteispalvelujen lisääntymisen esteenä ovat usein kustannuskysymykset. Kuntien saama korvaus valtion palvelujen hoitamisesta ei vastaa todellisia kustannuksia. Aluehallintovirasto on tehnyt alue- ja kuntaministerille esityksen valtion paikallishallinnon palvelujen järjestämisestä aiheutuvien kulujen rahoittamisesta kunnissa.

1.2.13 Sähköinen asiointi

Tulostavoite:

Aluehallintovirastot laativat yhteisen verkkopalvelujen toteuttamissuunnitelman, jossa täsmennetään ne palvelut, jotka tullaan sähköistämään vuoden 2013 loppuun mennessä. Erityistä huomiota kiinnitetään suurivolyymisten palveluiden sähköistämiseen.

Toteutuma:

Aluehallintovirastojen sähköiset palvelut kehittämishankekokonaisuutta on valmisteltu virastojen yhteistyönä. Asiakaslähtöisten palvelujen ja toiminnan kehittämisen kokonaisuus sisällytetään kaikkiin hankekokonaisuuden sisältämiin osaprojekteihin, joita ovat verkkopalvelut ja julkaisujärjestelmä, sähköiset asiointipalvelut, asianhallinta, integraatiot ja rajapinnat.

Aluehallintovirastojen sähköisen asioinnin projektiryhmä on koottu sähköisen asioinnin kehittämissyhdyskunnista.

Itä-Suomen aluehallintoviraston johtoryhmä on käsitellyt syksyllä 2010 tehtyä palvelukanavaselvitystä. Johtoryhmä on päättänyt, että Itä-Suomen aluehallintovirasto on aktiivisesti mukana aluehallintovirastojen yhteistyössä kehittämässä sähköisiä palvelukanavia, erityisesti terveydenhuollon lupa-asioissa ja alkoholilupa-asioissa.

1.2.14 Prosessit

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto toimii vastuualuerajat ylittävässä poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja hyödyntää tästä saatavia synergiaetuja.

Aluehallintovirasto ottaa käyttöön prosessijohtamisen toimintamalleja sekä tunnistaa, kuvaa ja kehittää ydin- ja tukiprosesseja.

Toteutuma:

Aluehallintovirastojen ydin- ja tukiprosessit on määritelty valtakunnallisesti. Aluehallintovirasto kehittää prosessejaan yhdessä muiden aluehallintovirastojen ja ohjaavien ministeriöiden kanssa Aluehallintovirastojen toiminnan kehittämissyksikön ohjauksen ja koordinoinnin mukaan.

Aluehallintovirastojen prosessien kehittämisen koulutus alkoi syksyllä ja päättyi keväällä 2011. Koulutuksen toteuttaa HAUS kehittämiskeskus. Aluehallintovirasto osallistuu koulutukseen.

Aluehallintovirasto aloittaa prosessien mallintamisen ja kuvaamisen yhteisen kuvausmallin avulla ja samassa aikataulussa yhteistyössä muiden aluehallintovirastojen kanssa. Etelä-

Suomen aluehallintoviraston Aluehallintovirastojen toiminnan kehittämisyksikkö koordinoi prosessien kehittämistyötä.

1.2.15 Sisäinen valvonta

Tulostavoite:

Aluehallintoviraston johto vastaa sisäisen valvonnan toimivuudesta ja kehittää osaltaan sisäisen valvonnan menettelyitä.

Toteutuma:

Itä-Suomen aluehallintovirasto on nimennyt sisäisen valvonnan yhteyshenkilön. Sisäisen tarkastuksen ohjesääntö on hyväksytty maaliskuussa 2010. Ohjesääntö on myös käsitelty johtoryhmässä. Aluehallintovirasto on tehnyt Lounais-Suomen aluehallintoviraston sisäisen tarkastuksen toimintayksikön kanssa palvelusopimuksen, jonka mukaisesti toimintayksikkö tuottaa virastolle sisäisen tarkastuksen palveluja.

Sisäisen tarkastuksen toimintayksikkö toteutti tutustumis- ja neuvontakäynnin Itä-Suomen aluehallintovirastoon kesäkuun alussa. Käynnin ohjelmaan sisältyi tapaaminen johtoryhmän sekä muiden vastuuhenkilöiden kanssa. Tilaisuudessa käsiteltiin sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen käsitteitä ja vastuunjakoja, sisäisen tarkastuksen ohjesääntöä, vuosisuunnitelmaa ja palvelusopimusta sekä sisäisen valvonnan arviointiin liittyviä asioita. Todettiin myös, että johtoryhmälle on suunniteltava ja toteutettava, tarpeellista asiaan liittyvää informaatiota.

Saman käynnin yhteydessä sisäisen tarkastuksen toimintayksikkö toteutti vuonna 2010 käyttöoikeuksien hallinnan ja palkkahallinnon prosessien kartoituksen ja antoi menettelytavoissa havaitsemiinsa kehittämistarpeisiin suositukset. Tarkastuskohteiden osalta asioille, joihin pyydettiin kiinnittämään huomiota, on tehty korjaavat toimenpiteet ja raportoitu niistä sisäisen valvonnan toimintayksikköön.

1.2.16 Viestintä

Tulostavoite:

Viestintä tukee aluehallintoviraston tavoitteiden toteutumista ja luo osaltaan viraston julkikuvaa.

Toteutuma:

Itä-Suomen aluehallintovirasto on aktiivisesti tiedottanut viraston toiminnan tavoitteista, tehtävistä sekä palveluista. Viestinnän erityisteemana vuonna 2010 oli turvallisuus. Viraston johtoryhmä on säännöllisesti osallistunut viestinnän sisällön ja toimenpiteiden suunnitteluun sekä

kehittämiseen. Kansalaisviestinnän yhtenä keskeisenä välineenä on ollut internet. Sivustoja on päivitetty aktiivisesti ja sivuston kautta tullessiin kysymyksiin sekä palautteeseen on vastattu viipymättä. Ylijohtajalla on ollut viraston internetsivuilla blogi, joka on tarjonnut lukijoille mahdollisuuden osallistua keskusteluun ajankohtaisista asioista.

Sidosryhmä- ja mediaviestintään on kiinnitetty erityistä huomiota. Sidosryhmäviestintää on toteutettu kokousten, koulutustilaisuuksien ja erilaisten vierailijaryhmien lisäksi myös seutukuntatapaamisissa. Jokainen virkamies on tehtäviä hoitaessaan osallistunut viestinnän tavoitteiden toteuttamiseen omalta osaltaan. Itä-Suomen aluehallintovirasto oli kesällä mukana Farmarinäyttelyssä yhteisellä osastolla Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa. Viraston johto ja viestinnän henkilöstö ovat käyneet esittäytymässä alueen keskeisten tiedotusvälineiden toimituksissa. Tiedotustilaisuuksiin (10), tiedotteisiin (150) sekä ylijohtajan ja asiantuntijoiden antamiin haastatteluihin on aina liitetty viraston yleisesittelyä. Saadun palautteen mukaan viraston asiantuntijat ovat olleet hyvin toimittajien tavoitettavissa.

Viraston esittelyn tueksi on tehty esitteitä, sähköisiä esittelymateriaaleja sekä painettu asiakaslehti yhteistyössä Hallinto-lehden kanssa. Julkaisusarjaan kuuluvia julkaisuja on tehty neljä. Visuaalinen ilme on yhtenäistetty noudattamalla graafista ohjeistusta. Viestinnän toimenpiteet ovat tukeneet hyvin viraston tavoitteiden toteutumista ja niillä on luotu hyvää viraston julkikuvaa.

Sisäisen tiedotuksen keskeisinä välineinä ovat olleet intranet, sähköpostiviestintä, yhteinen esittelymateriaali ja henkilöstöinfot. Henkilöstöinfoja on järjestetty paikkakunnittain ja videotilaisuuksina. Vapaamuotoiset ylijohtajan iltapäivätuokiot henkilöstö on kokenut erityisen myönteisinä.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on osallistunut aluehallintovirastojen yhteisen viestinnän kehittämiseen toimimalla aktiivisesti viestinnän kehittämissä.

1.2.17 Erikoistumistehtäviä koskevat tavoitteet

Valtakunnallinen maistraattien ohjaus ja kehittäminen

Tulostavoite:

Valtakunnallinen maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö ohjaa ja kehittää keskitetysti ja kokonaisvaltaisesti maistraatteja tavoitteena toiminnan tehokkuus, taloudellisuus ja laadukkuus. Yksikkö myös valvoo maistraattien toimintaa.

Toteutuma:

Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö on ohjannut ja kehittänyt keskitetysti maistraattien toimintaa huomioiden toiminnan tehokkuuden, taloudellisuuden ja laadukkuuden. Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö on toiminut maistraattiorganisaation edustajana ja tehnyt maistraattien puolesta palvelusopimukset eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Vuoden 2010 aikana

- yksikkö on organisoinut maistraattien revisiotarkastukset. Maistraattien sisäisen tarkastuksen ohjesääntö vahvistettiin lokakuussa 2010 ja toimintasuunnitelma valmistellaan vuoden 2011 toiminnan suunnittelun yhteydessä.
- yksikkö on käsitellyt maistraattien toiminnasta tehtyjä kanteluita kuusi, joista on ratkaistu viisi. Keskimääräinen käsittelyaika on ollut 1,5 kk, kun tavoiteaika on 3 kk. Kantelut ovat liittyneet pääasiassa holhoustoimen asioihin.
- yksikkö on antanut yhdeksän pyydettyä lausuntoa hallinnollisista ja lainsäädännöllisistä muutoksista mm. ministeriöille ja eduskunnalle. Lisäksi yksikkö on antanut viisi tietohallintoasioita koskevaa lausuntoa. Yksikön edustaja on ollut kahdesti eduskunnan lakivaliokunnan kuultavana lainsäädäntöhankkeiden osalta.

Yksikkö vastaa maistraattien tulosohtauksesta siten, että maistraattien voimavarat ja tavoitteet sekä toiminnan tehokkuus ja laatu ovat tasapainossa keskenään ja että toiminnalla saadaan kustannustehokkaasti aikaan maistraateille asetetut strategiset tavoitteet. Yksikkö on

- ottanut käyttöön yhtenäisen mallin tulosohtauksen toteuttamisessa koko maassa. Maaliskuussa käytiin kaikkien maistraattien (24) kanssa tulosneuvottelut yhtenäisen mallin mukaisesti.
- kehittänyt maistraattien toiminnan ja talouden suunnittelua sekä tulosraportointia. Maistraatit käyttävät toiminnan ja talouden suunnittelussa sekä raportoinnissa yhtenäisiä malleja.
- jakanut maistraattien toimintamäärärahat ja henkilöresurssit tulosneuvotteluissa sovitun mukaisesti siten, että maistraattien on ollut mahdollista toimia tehokkaasti ja saavuttaa maistraateille asetetut strategiset tavoitteet. Yksikkö on vastannut maistraattien tuottavuusohjelman koordinoinnista.

- maistraattien henkilöstöstrategia päivitetään vuoden 2011 aikana maistraattien toimialueiden laajentamisen valmistelun yhteydessä. Henkilöstöstrategiassa huomioidaan toimintaympäristön muutokset ja maistraattien tuottavuusohjelman vaikutukset.

Yksikkö edistää tehokkaasti, taloudellisesti ja tuloksellisesti toimivaa maistraattiorganisaatiota kehittäen laadukkaita palveluprosesseja.

- Maistraattien ydinprosessit on vahvistettu marraskuussa 2010. Palveluprosessien kehittämistyöhön perustetaan työryhmä vuoden 2011 alussa.
- CAF-kriteeristön soveltuvuus itsearviointiin ja siihen tutustuminen sisällytetään vuoden 2011 koulutusohjelmaan johdolle ja henkilöstöryhmille suunnattavana teemakoulutuksena.

Yksikkö koordinoi ja toimeenpanee holhustoimen tilintarkastuksen kehittämishankkeita yhteistyössä oikeusministeriön kanssa ja tekee ehdotuksia holhustoimen lainsäädännöllisiin muutoksiin.

- Yksikkö on ollut tiiviisti mukana holhustoimilain uusien säännösten valmistelussa. Hallituksen esitys (HE 203/2010) on annettu eduskunnalle lokakuussa. Ehdotetut lainmuutokset koskevat pääasiassa edunvalvojen valvonnan kehittämistä. Uudet säännökset tulevat voimaan vuoden 2011 aikana. Maistraattien tilintarkastuksen kehittämistyöryhmä aloitti työnsä kesäkuussa. Työryhmän tehtävänä on tarkentaa hyvän tarkastustavan sisältöä sekä määritellä lakiehdotuksessa esiin tuodun yleispiirteisen tarkastuksen käyttömahdollisuuksia, sisältöä ja toteuttamista. Työ jatkuu vuoden 2011 loppuun.

Yksikkö on laatinut vuonna 2010 maistraattien sähköisen asioinnin strategian mukaisesti toteuttamissuunnitelman maistraattiorganisaation omista sähköisen asioinnin kehittämishankkeista. Hankkeiden avulla tuetaan maistraattien palveluiden saatavuutta, tiedonhallintaa, tietopalvelua ja asiakirjahallintoa sekä ydintietojärjestelmiä. Yksikkö ottaa käyttöön ValtIT:n tuottamia palveluita niiden aikataulun mukaisesti, kuten valtion yhteisen asianhallintajärjestelmän, integraatiopalvelualustan ja asiointitilin. Maistraattien sähköisen asioinnin strategian 2009 - 2013 mukaisten maistraattiorganisaation omien kehittämishankkeiden toteuttamisen tilanne vuoden 2010 lopussa on seuraava:

- Tieto integroituu automaattisesti prosesseihin ja rekistereihin.
  - Sähköistä vireillepanoa ja -tiedoksiantoa pilotoitiin yhdessä Helsingin kaupungin kanssa kevään ja kesän 2010 aikana. Pilottina toteutettiin isyydentunnustamis-asiakirjojen toimittaminen lastenvalvojalta maistraattiin ja isyydentunnustamis-päätöksen toimittaminen maistraatista lastenvalvojalle. Samalla pilotoitiin myös sähköistä allekirjoittamista.
  - Maistraatin suomi.fi:ssä olevien palveluiden liittämistä asianhallintajärjestelmään pilotoidaan sukunimenmuutoshakemus-palvelulla. Samalla pilotoidaan päätöksen sähköistä allekirjoittamista sekä toimittamista asiakkaalle joko iPostina tai kansallaisen asiointitilisovelluksen kautta.
  - Pilotoinneissa käytetään ValtIT:n tuottamia palveluita kuten integraatiopalvelut ja asiointitilipalveluita.

- Palveluprosesseja ohjaa yhteinen asianhallinta.
  - eApostille-hankkeen esitutkimus on käynnistetty ja osallistuttu kansainväliseen konferenssiin Madridissa kesäkuussa 2010 (electronic Apostille Pilot Programme, e-APP). Hankkeen vaatimusmäärittely on valmisteilla.
  - Sähköinen ajanvaraus on käytössä maistraateissa.
  - Uuden kassajärjestelmän käyttöönottoprojekti on meneillään. Uusi kassajärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2011 tammikuussa.
  - Asiointiprosessin kehittäminen on käynnistetty kuvaamalla keskeiset prosessit soveltaen valtionhallinnon yhteistä kokonaisarkkitehtuurimenetelmää.
  - Johdon tietojärjestelmän kehittäminen on käynnistetty. Uusi työajanseurannan järjestelmä, Personec Aika, otetaan käyttöön maistraateissa vuoden 2011 alussa.
  - Sähköisen tiedonhallintajärjestelmän ja elektronisen arkistonmuodostussuunnitelman (eAMS) määrittelyt uutta asianhallintajärjestelmää (VALDA) varten on käynnistetty. Asianhallinnan uudistaminen mahdollistaa Arkistolaitoksen vaatimukset täyttävän täysin sähköisen päätearkiston. Tähän hankkeeseen liittyen on käynnistetty myös maistraattien kokonaisarkkitehtuurityö.

Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikön ja työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikön välinen yhteistyö on lähtenyt käyntiin sujuvasti. Säännöllisistä tapaamisista on sovittu. Yhteistyötä on tehty myös Lapin aluehallintoviraston tietohallinnon ja Aluehallinnon tietohallintopalveluyksikön (AHTI) kanssa. AHTI-yksikön kanssa tehtyä palvelusopimusta on tarkistettu syksyllä käydyssä neuvottelussa.

Holhousasioiden rekisterin uudistamisprojekti on menneillään. Uuden rekisterin käyttöönotto siirtyi alkuperäisestä marraskuun alun 2010 tavoitteesta maaliskuuhun 2011.

Valtakunnallinen aluehallintovirastojen ja maistraattien palkka- ja työnantajapolitiikan sekä aluehallintovirastojen henkilöstösuunnittelun, raportoinnin ja henkilöstön kehittämisen erikoistumisyksikkö

Tulostavoite:

Aluehallintovirastoille ja maistraateille kehitetään yhdenmukainen sekä henkilöstön kehittymistä ja työhyvinvointia tukeva työnantaja- ja henkilöstöpolitiikka.

Aluehallintovirastoissa otetaan käyttöön kannustava, tasa-arvoinen ja aluehallintovirastojen uutta toimintakulttuuria tukeva palkkausjärjestelmä.

Toteutuma:

Yksikkö on sopinut seuraavat tarkentavat virkaehtosopimukset ja sopimukset henkilöstöjärjestöjen kanssa:

- tarkentava virkaehtosopimus samapalkkaerän kohdentamisesta aluehallintovirastoissa
- tarkentava virkaehtosopimus samapalkkaerän kohdentamisesta maistraateissa

- sopimus yhteistoiminnasta ja työsuojelun yhteistoiminnasta aluehallintovirastoissa
- sopimus luottamusmiestoiminnan järjestämisestä aluehallintovirastoissa
- tarkentava virkaehtosopimus aluehallintovirastojen luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen palkkioista
- tarkentava virkaehtosopimus lomarahen maksamisajankohdasta aluehallintovirastoissa
- sopimus luottamusmiestoiminnan järjestämisestä maistraateissa
- tarkentava virkaehtosopimus maistraattien luottamusmiesten palkkiosta
- tarkentava virkaehtosopimus aluehallintovirastojen väliaikaisesta palkkausjärjestelmästä
- tarkentava virkaehtosopimus maistraattien virastoerän kohdentamisesta

Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö on yhtenäisen henkilöstöhallinnon toimintakulttuurin luomiseksi sekä aluehallintovirastojen oman työn tukemiseksi laatinut yhteiset suositukset seuraavista asioista:

- työaika-suositus
- etätyösuositus
- suositus omaehtoisen opiskelun tukemisesta
- aluehallintovirastojen työterveyshuollon järjestämisen ja toteuttamisen sisältöohje
- suositus harjoittelijoiden palkkauksesta
- suositus eräistä henkilöstöhallinnon menettelytavoista (näyttöpäätessilmälasit, muistaminen, virkistystoiminta).

Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö on johtanut aluehallintovirastojen palkkausjärjestelmän valmistelua. Palkkausjärjestelmää varten on paalutettu yli 300 toimenkuvausta valitun Palkkavaaka-järjestelmän mukaisin kriteerein. Paalutettujen tehtävien avulla on muodostettu vaativuusryhmittely, johon aluehallintovirastojen kaikki tehtävät on sijoitettu. Sijoittelun skaalasta ja aineiston täsmentämistä jatketaan vielä vuonna 2011. Henkilökohtaisen suorituksen arviointijärjestelmä on laadittu ja sitä on testattu ns. työpöytäarviointikierroksella sekä täsmennyillä kuvauksilla toteutetulla varsinaisella arviointikierroksella. Palkkausjärjestelmän kustannuslaskentaa edellyttävä tietopohja on nyt olemassa. Neuvottelut palkkausjärjestelmää koskevasta tarkentavasta virkaehtosopimuksesta on aloitettu. Keskustasolla on sovittu palkkausjärjestelmän uudesta määräajasta, joka on 31.5.2011.

Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö on antanut neuvontaa ja ohjausta sekä tulkinta-apua virkaehtosopimusasioissa ja lainsäädännöllisissä kysymyksissä aluehallintovirastoille ja maistraateille. Yksikkö on avustanut virastoja henkilöstöhallintoa koskevissa juridisissa ratkaisuissa ja päätöksenteoissa.

Yksikkö organisoii aluehallintovirastojen ja maistraattien VMBaro -kyselyt, jotka toteutettiin marras-joulukuussa 2010. Yksikkö on laatinut tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mallipohjan ja tuottanut siihen tarvittavat tilastotiedot aluehallintovirastoille syksyllä 2010. Yksikkö on myös laatinut työsuojelun toimintaohjelman mallipohjan aluehallintovirastoille.

Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö on koordinoiut aluehallintovirastojen yhteistä Kaiku-hanketta. Hankkeen painopisteenä oli esimiesten henkilöstöjohtamisen taitojen kehittäminen. Hankkeen esimiesvalmennusohjelma on toteutettu kaikissa aluehallintovirastoissa syksyllä 2010. Uuden vuodelle 2011 sijoittuvan Kaiku-hankkeen valmistelu on käynnistynyt.

Aluehallintovirastojen henkilöstövoimavarojen suunnitelmallisen hallinnan, työhyvinvoinnin sekä osaamisen kehittämiseksi työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikössä on käynnistetty henkilöstöstrategian valmistelu. Ylijohtajakokouksessa helmikuussa 2011 käydään henkilöstöstrategiaan liittyvä lähetekeskustelu (strategian painopistealueet) ja varsinainen valmistelu alkaa siitä. Yksikkö on tehnyt myös henkilöstösuunnitelman mallipohjan sekä liitteen, jossa tehdään erittely eläkepoistumasta, rekrytointitarpeesta, muista tarvittavista toimenpiteistä sekä uudelleensijoitettavista henkilöistä.

Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö on valmistautunut oppimis-/osaamiskartoitus toteuttamiseen. Kartoitus toteutetaan siten, että vuonna 2011 kartoitetaan organisaatiolähtöisesti eri tehtävien osaamisvaatimukset ja pyritään sen avulla systemaattisen osaamisen johtamiseen.

Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö on käynnistänyt maistraattien työnantajaryhmän toiminnan. Työnantajaryhmän tehtävänä on työnantajanäkemyksen tuottaminen maistraattien työnantaja- ja henkilöstöpolitiikan kehittämiseksi sekä maistraattien henkilöstöhallinnon menettelytapojen yhtenäistäminen tarvittavissa määrin.

Kieku-hankkeen käyttöönottoprojektin käynnistymiseen on valmistauduttu.

Hautaustoimilain mukaiset tehtävät

Itä-Suomen aluehallintovirasto hoitaa koko maan alueella hautaustoimilaissa tarkoitetut lupa- ja valvonta-asiat sekä kiinteistörekisteritehtävät.

Vaikka virasto ei saanut hautaustoimilain mukaisiin lupa- ja valvontatehtäviin lisäresurssia, on tehtävää kyetty hoitamaan ilman suurempia ongelmia. Oma-aloitteiseen valvontaan ei kuitenkaan ole ollut mahdollisuutta.

Kiinteistörekisterin ajan tasalle saattamiseen saatiin työvoimahallinnon kautta henkilö 10 kuukaudeksi. Tämän jälkeen tehtävän hoitaminen on järjestetty vakinaisen virkamiehen toimenkuvaa laajentamalla. Kiinteistörekisterin kuntoon saattamisen on arvioitu kestävän nykyisin henkilöresurssein vähintään kaksi vuotta.

1.2.18 Johtamisen ja henkilöstön kehittäminen

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto kiinnittää erityistä huomiota muutoksen johtamiseen, yhtenäisen toimintakulttuurin luomiseen sekä esimiesten ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

Toteutuma:

Aluehallintovirasto laatii helmikuun 2011 loppuun mennessä aluehallintoviraston henkilöstösuunnitelman 2010 - 2015.

Keväällä 2010 käytiin viraston henkilöstön kehityskeskustelut uudella ja yhtenäisellä kehityskeskustelulomakkeella. Palkkausjärjestelmän muutokseen valmistaudutaan yhteisessä aikataulussa muiden aluehallintovirastojen kanssa ja siihen liittyvää valmennusta järjestettiin koko henkilöstölle.

Aluehallintoviraston oppimiskartoitus tehdään yhteistyössä muiden aluehallintovirastojen kanssa valtakunnallisen Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikön ohjauksessa kaikille aluehallintovirastoille yhteisen mallin ja aikataulun mukaan. Valmistelu aloitettaneen vuoden 2011 aikana ja se kytketään Kieku-hankkeen toteutusaikatauluun.

Aluehallintovirasto on toteuttanut aluehallintovirastojen yhteisen Kaiku -työhyvinvointihankkeen Mahdollisuuksien ikkuna: Henkilöstöjohtamisen taidot -valmennus esimiehille. Siihen osallistui aluehallintoviraston johto ja kaikki kehityskeskusteluja käyvät esimiehet. Valmennusryhmiä oli kaksi. Valmennusohjelman välitehtävien avulla hanke ulotettiin koskemaan koko henkilöstöä.

Kaiku-hankkeen toisena aluehallintovirastoille yhteisenä osiona toteutettiin syksyllä kaikille aluehallintovirastoille yhteisen työtyytyväisyyskyselyn purkumallin kehittäminen. Aluehallintovirastojen VMBaro -työtyytyväisyyskysely toteutettiin samaan aikaan kaikissa aluehallintovirastoissa marraskuussa. Itä-Suomen aluehallintoviraston työtyytyväisyysindeksi oli 3,27. Tulosten käsittely ja niiden pohjalta esille nousseiden kehittämissuositusten käsittely jatkuu vuoden 2011 puolella.

Aluehallintoviraston työhyvinvointisuunnitelman mukaan kevään aikana vastuualueilla järjestettiin koko henkilöstölle mukaan lukien vastuualueiden johtajat yhteisiä keskustelutilaisuuksia, joissa pohdittiin vastuualueen näkökulmasta, mistä arkisista asioista työhyvinvointi koostuu ja miten sitä voitaisiin vastuualueella kehittää. Tilaisuuksia ja keskusteluja jatkettiin syksyllä.

Henkilöstölle järjestettiin vuoden alussa toimipaikoittain tilaisuudet, joissa esiteltiin aluehallintoviraston uudet johtajat ja erikoistumisyksikköjen päälliköt sekä viraston visio, toiminta-ajatus ja tehtävät. Kesän alussa pidettiin koko viraston yhteinen työhyvinvointi- ja virkistyspäivä, jonka yhtenä tavoitteena oli henkilöstön tutustuminen toinen toisiinsa. Lisäksi toimipaikoittain järjestettiin työhyvinvointi- ja virkistysiltapäivät keväällä ja syksyllä.

Aluehallintoviraston johtoryhmässä ja vastuualueiden kokouksissa sekä yhteistyötoimikunnassa keskusteltiin yhteisistä toiminta- ja menettelytapaohjeista sekä toimintakulttuurin yhtenäistämiseen vaikuttavista asioista.

Aluehallintoviraston ylijohtaja aloitti syksyllä henkilöstölle toimipaikkakohtaiset ylijohtajan kyselytuokiot. Tilaisuuksissa on keskusteltu ajankohtaisista viraston toimintaan ja talouteen sekä työhyvinvointiin liittyvistä asioista. Henkilöstö koki ne erittäin hyvinä ja niitä jatketaan edelleen.

Aluehallintoviraston työsuojelutoimikunta aloitti Työsuojelun toimintaohjelman valmistelun kirjoittamalla yhteistyössä henkilöstön kanssa mm. työn sisällöstä ja erityispiirteistä aiheutuvat vaarat ja haitat sekä työn henkisen kuormittavuuden. Tietoja käytetään pohjana seuraavan työhyvinvointisuunnitelman laatimisessa.

Aluehallintoviraston ylijohtaja ja johdon edustajat sekä luottamus- ja työsuojeluhenkilöstö koontuivat syyskaudella kaksi kertaa yhteiseen palaveriin keskustelemaan yhteistoiminnan parantamisesta ja yhtenäisen toimintakulttuurin kehittämisestä.

Valtakunnallinen työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö antoi useita henkilöstöhallinnon ohjeita ja suosituksia, jotka ovat yhtenäistäneet henkilöstöhallinnon asioiden hoitoa ja toimintakulttuureja sekä eri aluehallintovirastojen että aluehallintoviraston eri vastuualueiden välillä. Aluehallintoviraston hallintopalvelujen vastuuyksikkö järjesti esimiehille ja henkilöstöasioiden yhdyshenkilöille koulutusta henkilöstöhallintoasioiden hoidosta ja yhteisistä menettelytapaohjeista. Lisäksi järjestettiin M2 -matkanhallintajärjestelmän, ESS -itsepalvelujärjestelmän, Personec Ajan ja Valdan käytöstä koulutusta.

Aluehallintoviraston johtoryhmä osallistui valtiovarainministeriön järjestämään aluehallintovirastojen johdolle tarkoitettuun Aluehallintovirastojen johtamisen kehittämisohjelmaan. Koulutus alkoi keväällä ja jatkui vielä vuoden 2011 puolella.

1.2.19 Työsuojelun valvonta

Yhteenveto työsuojelun vastuualueen toiminnasta v. 2010 on toimintakertomuksen liitteenä.

1.2.20 Poliisi

Poliisin vastuualue osallistui vuonna 2010 Itä-Suomen aluehallintoviraston toimintaan lakisääteisissä tehtävissään, joita ovat erityisesti alueellisen viranomaistyön edistäminen sisäiseen turvallisuuteen liittyvissä asioissa sekä varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteensovittaminen ja koordinointi poliisitoimen osalta (Laki aluehallintovirastosta, 4 § 2 mom.).

Johtoryhmätyöskentelyn lisäksi poliisin vastuualue osallistui turvallisuus-ydinprosessin alaan kuuluvien työryhmien työhön sekä niin valtakunnalliseen kuin alueellisiin peruspalvelujen arviointiraporttien tekemiseen. Poliisin vastuualueen työ on painottunut rikosten, häiriöiden ja kansalaisten turvallisuutta vaarantavien muiden uhkatekijöiden ennalta ehkäisyyn.

1.3. Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Kustannusvastaavuuslaskelmat ovat toimintakertomuksen liitteenä.

1.3.2 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Virastolla ei ollut vuonna 2010 yhteisrahoitteista toimintaa.

1.4. Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa asioissa tavoite on saavutettu hyvin.

Ympäristöterveydenhuollon auditoinnit ja tarkastukset eivät ole toteutuneet määrällisesti.

Opetushenkilöstön täydennyskoulutussuoritteiden määrälliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin.

Kuluttaja-asioihin liittyvät tavoitteet ovat pääosin toteutuneet lukuun ottamatta valmismatkaliik-
keiden valvontaan liittyvää tavoitetta.

Resurssiselvitykseen liittyvä taulukko suoritteiden kappalemääristä hallinnonaloittain vuonna
2010 on toimintakertomuksen liitteenä.

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Kunnalliskanteluiden keskimääräinen käsittelyaika saavutettiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon
kantelujen osalta tavoitteeseen ei kaikilta osin päästy. STM:n tulossopimuksen mukainen kä-
sittelyaikataavoite (pääsääntöisesti 6 - 11 kk) on saavutettu 78 %:ssa sosiaali- ja terveyden-
huollon kanteluasioista. Ympäristöterveydenhuollon kanteluissa on päästy keskimäärin kah-
deksan kuukauden käsittelyaikaan. Sivistystoimen kanteluissa ei päästy tavoitteeseen.

Muut substanssikohtaiset palvelutavoitteet on saavutettu tai jopa ylitetty merkittävästi.

Resurssiselvitykseen liittyvä taulukko suoritteiden kappalemääristä hallinnonaloittain vuonna
2010 on toimintakertomuksen liitteenä.

1.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilötyövuodet

Itä-Suomen aluehallintoviraston htv-määrä vuonna 2010 oli 207,31 htv:tä ilman poliisin vas-
tuualueita, mikä on 16,8 % aluehallintovirastojen htv-määrästä.

Henkilöstö

Henkilöstöä oli 31.12.2010 yhteensä 209, josta naisia oli 118 (56,5 %) ja miehiä 91 (43,5 %).

Vakinaisessa virkasuhteessa oli 187 (89,5 %) ja määräaikaisessa virkasuhteessa 22 (10,5 %). Määräaikaisessa virkasuhteessa olevien määrä on vähentynyt edelleen.

Henkilöstöstä on osa-aikaisia 21 %. Suurin osa heistä on osa-aikaeläkkeellä olevia.

Koulutustaso vuonna 2010 oli miehillä 5,9 ja naisilla 5,5. Koulutustaso oli keskimäärin 5,7.

Itä-Suomen aluehallintoviraston henkilöstön keski-ikä on 52,2 vuotta, mikä on aluehallintovirastojen korkein keski-ikä. Miehet ovat hieman iäkkäämpiä kuin naiset. Henkilöstöstä yli 45-vuotiaita on yhteensä 81,4 %. Aluehallintovirastossa on pitkään työskennellyttä henkilöstöä.

Sairauspoissaoloja henkilöstöllä oli vuonna 2010 yhteensä 2469 päivää, mikä on 11,91 päivää/htv.

Työtyytyväisyysindeksi on 3,3 (3,27).

1.6. Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Itä-Suomen aluehallintoviraston rahoitus (ilman maistraatteja ja työsuojelun osuutta) vuonna 2010 muodostui valtiovarainministeriön myöntämästä toimintamenomäärärahasta, lisätalousarviossa myönnetystä määrärahadista, edelliseltä vuodelta siirtyneistä eristä ja nettobudjetoiduista tuloista.

RAHOITUS	2010
Määräraha	8 979 000
Lisämääräraha	600 000
Siirtyvä erä VM	305 800
Siirtyvä erä YM	200 000
Nettobudjetoidut tulot:	
Liiketaloudelliset tuotot	15 984
Julkisoikeudelliset tuotot	1 012 705
Muut tuotot	62 544
Käytettävissä	11 176 033
Käytetty	11 172 444
Siirtyvä erä vuodelle 2011	3 589

Bruttomenoista palkkausmenojen osuus oli 72 %.

Kiinteistömenojen (toimitilavuokrat, sähkö ja siivous) osuus bruttomenoista oli 16 %.

Matkakulujen osuus bruttomenoista oli 2,5 %.

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskukselle maksettiin talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutoiminnasta 201 927 euroa. Toiselle kirjanpitoyksikölle siirrettäviä talousarvio-menoja käytettiin 210 130 euroa.

Itä-Suomen aluehallintoviraston vuoden 2010 toimintaa leimasi jatkuvasti käytettävissä olevien toimintamäärärahojen niukkuus ja riittämättömyys, jota kuvasi hyvin se, että ennen Valtiovarainministeriön helmikuun alussa tekemää täydentävää määrärahajakoa, uhkasi Itä-Suomen aluehallintovirastoa 591 411 euron toimintamenomäärärahan ylitys.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Tilinpäätös 31.12.2010

Viraston talousarvion toteutuminen

	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010	Tilinpäätös 2010	Tilinpäätös- Talousarvio
TULOARVIOTILIT				
110401 Arvonlisäverotulot	0,00	97 315,86	-97 315,86	0,00
110403 Apteekkimaksut	0,00	13 079 029,00	-13 079 029,00	0,00
122899 VM:n muut tulot	0,00	55 038,96	-55 038,96	0,00
12329906 TEM muut tulot	0,00	389,01	-389,01	0,00
1233982 Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin	0,00	4 877,91	-4 877,91	0,00
1233984 Valtion korvaus rikosasiain sovitteluun	0,00	21 438,82	-21 438,82	0,00
123904 Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset	0,00	9,53	-9,53	0,00
123910 Muut sekalaiset tulot	0,00	3 750,00	-3 750,00	0,00
130301 Osinkotulot	0,00	10,00	-10,00	0,00
Tuloarviotilit yhteensä	0,00	13 261 859,09	-13 261 859,09	0,00
MENOARVIOTILIT				
2401293 Lähialuehisteistyön arvonlisäveromenot	0,00	-26,46	26,46	0,00
252066 Lähialuehisteistyö	0,00	-58 170,00	58 170,00	0,00
280129 VM / arvonlisäveromenot	0,00	-2 538 462,95	2 538 462,95	0,00
284001 Aluehallintovirastojen toimintamenot	0,00	-9 579 000,00	9 579 000,00	0,00
284002 Maistraattien toimintamenot	0,00	-32 587 000,00	32 587 000,00	0,00
290129 OPM / arvonlisäveromenot	0,00	-11 036,82	11 036,82	0,00
29015123 Siirtoväen sankarihautojen hoito	0,00	-20 000,00	20 000,00	0,00
29015124 Luovutetun alueen hautausmaiden kunnostaminen	0,00	-12 000,00	12 000,00	0,00
293020104 Aluehallinnon toteuttama henkilöstön täydennyskoulutus	0,00	-85 000,00	85 000,00	0,00
293020109 Opetustoimen henkilöstön Osaava-ohjelma	0,00	-730 000,00	730 000,00	0,00
29302032 OPM, Lähialuehisteistyö	0,00	-20 000,00	20 000,00	0,00
300129 MMM / arvonlisäveromenot	0,00	-536,01	536,01	0,00
30302006 Eläinlääkintähuolto, ostopalvelut kunnilta	0,00	-400 000,00	233 847,03	-166 152,97
30302007 Eläinlääkintähuolto, muut menot	0,00	-3 000,00	1 218,45	-1 781,55
320195 Maanomistajien osuus vanhoista kaivospiirimaksuista	0,00	-1 875,00	1 875,00	0,00
32305121 Palkkaukset	0,00	-598 139,65	598 139,65	0,00
330129 STM / arvonlisäveromenot	0,00	-40 764,58	40 764,58	0,00
3360321 Korvaus terveydenhuollon toimintayksiköille	0,00	-5 064 403,00	5 064 403,00	0,00
3360331 Koulutuskorvaus yliopistolisille sairaaloille	0,00	-10 242 600,00	10 242 600,00	0,00
3360332 Lääkärin erikoistumiskoulutuksen korvaus muille th:n yksiköille	0,00	-1 797 782,28	1 797 782,28	0,00
3360333 Hammaslääkärin erikoistumiskoulutuksen korvaus muille th:n yksiköille	0,00	-58 965,59	58 965,59	0,00
3360334 Lääkärin perusterveyshuollon lisäkoulutuksen korvaus	0,00	-1 554 548,34	1 554 548,34	0,00
3360335 Hammaslääkärin käytännön palvelun korvaus	0,00	-2 100,56	2 100,56	0,00
3360338 Korvaus Pohjois-Savon shp:lle hammaslääkärikoulutukseen	0,00	-100 000,00	100 000,00	0,00
3360343 Lapsen seksuaalisen hyväksikäytön selvittäminen	0,00	-797 072,00	615 066,00	-182 006,00
336035 Valtionosuus kunnille perustoimeentulotuen kustannuksiin	0,00	-28 791 144,00	28 791 144,00	0,00
336064 Valtion korvaus rikosasioiden sovittelun järjestämisen kustannus	0,00	-739 416,00	739 416,00	0,00
337001 Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot	0,00	-3 266 075,00	3 266 075,00	0,00
Menoarviotilit yhteensä	0,00	-99 099 118,24	98 749 177,72	-349 940,52
SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT				
4092630012 Muut pelastustoimen toimintamenot	0,00	-660,71	660,71	0,00
409280109 Maistraattien toimintamenot	0,00	-5 616 569,81	5 616 569,81	0,00
409280110 Lääninhallitusten toimintamenot	0,00	-305 800,00	305 800,00	0,00
409293020A Opetustoimen henkilöstökoulutus / ISLH	0,00	-4 990,29	4 990,29	0,00
409293020D Opetustoimen henkilöstökoulutus / LSLH	0,00	-3 000,00	3 000,00	0,00
409336039 Valtionav. sair.hoitopiir. ja kunn. pandemiavarautumisen kust.	0,00	-309 078,09	30 951,00	-278 127,09
409336064 Valtion korvaus rikosasioiden sovittelun järjestämisen kustannus	0,00	0,00	-25 453,34	-25 453,34
409337001 Työsuojelupiirien toimintamenot	0,00	-195 000,00	195 000,00	0,00
4093501030 Ympäristölupavirastojen toimintamenot	0,00	-200 000,00	200 000,00	0,00
410242066 Lähialuehisteistyö	0,00	0,00	-17 333,41	-17 333,41
410284001 Aluehallintovirastojen toimintamenot	0,00	0,00	-3 588,87	-3 588,87
410284002 Maistraattien toimintamenot	0,00	0,00	-5 663 595,57	-5 663 595,57
410293020A Aluehallinnon toteuttama henkilöstön täydennyskoulutus	0,00	0,00	-12 161,57	-12 161,57
410293020B Opetustoimen henkilöstön Osaava-ohjelma	0,00	0,00	-4 449,36	-4 449,36
410293020C OPM, Lähialuehisteistyö	0,00	0,00	-5 220,18	-5 220,18
410337001 Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot	0,00	0,00	-264 568,02	-264 568,02
Siirretyt määrärahat yhteensä	0,00	-6 635 098,90	360 601,49	-6 274 497,41
MUUT TALOUSARVIOTILIT				
620 Talousarviotilille kirjaamista odottavat talousarviomenot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut talousarviotilit yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	-92 472 358,05	85 847 920,12	-6 624 437,93

Vertailutietoa edelliseen vuoteen ei ole käytettävissä, koska aluehallintovirastojen toiminta käynnistyi vasta 1.1.2010.

Tuloarviotilit

Viraston tuloarviotilien loppusummaksi muodostui 13,2 miljoonaa euroa. Suurin kertymä oli tilityksellä 110403 Apteekkimaksut, jonne tuloutettiin 13 miljoonaa euroa. Siirtomäärärahoja peruutettiin 9,53 euroa.

Menoarviotilit

Suurimmat menoarviotilit talousarvion mukaan olivat:

284001 Aluehallintovirastojen toimintamenot	9,5 miljoonaa euroa
284002 Maistraattien toimintamenot	32,5 miljoonaa euroa
3360331 Koulutuskorvaus yliopistollisille sairaaloille	10,2 miljoonaa euroa
336035 Valtionosuus kunnille perustoimeentulotuen kustannuksiin	28,7 miljoonaa euroa

Arvonlisäveromomenteilta maksettiin arvonlisäveroja yhteensä:	2,6 miljoonaa euroa
---	---------------------

Arviomäärärahoja jäi käyttämättä 349 940,52 euroa.

Siirtomäärärahat

Siirtomäärärahoja siirrettiin vuodelle 2011 yhteensä 6,2 miljoonaa euroa.

Suurimmat siirtyneet erät vuodelle 2011 olivat:

284002 Maistraatit	5,6 miljoonaa euroa
337001 Työsuojelun toimintamenot	0,26 miljoonaa euroa

Valtuudet

Virastolla oli vuonna 2010 käytössään STM:n homekorjaushankeavustuksia varten valtuuksia n. 1,1 miljoonaa euroa. Valtuus käytettiin kokonaan ja talousarviomenot aiheutuvat arvion mukaan vasta vuonna 2012.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Tilinpäätös 31.12.2010
Viraston tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2010 - 31.12.2010		1.1.2009 - 31.12.2009	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	13 130 263,61		0,00	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	55 615,45		0,00	
Muut toiminnan tuotot	2 239 113,10	15 424 992,16	<u>0,00</u>	0,00
TOIMINNAN KULUT				
Aineet,tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 143 261,87		0,00	
Henkilöstökulut	-47 168 797,10		0,00	
Vuokrat	-6 912 489,07		0,00	
Palvelujen ostot	-5 558 469,72		0,00	
Muut kulut	-994 948,21		0,00	
Poistot	-98 723,40		0,00	
Sisäiset kulut	-138 131,60	<u>-62 014 820,97</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
JÄÄMÄ I		-46 589 828,81		0,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	41 997,10		0,00	
Rahoituskulut	-1 348,50	40 648,60	<u>0,00</u>	0,00
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	5 368,32		0,00	
Satunnaiset kulut	-2 563,35	2 804,97	<u>0,00</u>	0,00
JÄÄMÄ II		-46 546 375,24		0,00
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
tuotot:	0,00	0,00	0,00	0,00
kulut:				
Kunnille	-31 421 279,99		0,00	
Kuntayhtymille	-17 778 704,61		0,00	
Elinkeinoelämälle	-17 977,24		0,00	
Voittoa tavoitt.yhteisöille	-392 407,93		0,00	
Kotitalouksille	0,00		0,00	
Siirtotal.kulujen palautuk.	51 770,07	<u>-49 558 599,70</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
JÄÄMÄ III		-96 104 974,94		0,00
TUOTOT JA KULUT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluont.maksut	13 079 029,00		0,00	
Muut pakolliset maksut	0,00		0,00	
Perityt arvonlisäverot	102 357,41		0,00	
Suoritettut arvonlisäverot	-2 595 868,37	<u>10 585 518,04</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
			0,00	
TEKNISET TILIT	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-85 519 456,90</u>		<u>0,00</u>

Vertailutietoa edelliseen vuoteen ei ole käytettävissä, koska aluehallintovirastojen toiminta käynnistyi vasta 1.1.2010.

Itä-Suomen aluehallintovirastoon kuuluvat aluehallintoviraston omien vastuuyksiköiden ohella myös Suomen kaikki 24 maistraattia. Viraston tuotto ja kululaskelmaa on avattu vielä erikseen siten, että viraston laskelmasta on laadittu erillinen laskelma liitteeksi, jossa on erikseen aluehallintoviraston ja maistraattien osuus viraston tuotto- ja kululaskelmasta.

Seuraavassa on tarkastelu koko viraston tuotto- ja kululaskelman sisältöä tärkeimmiltä osin.

Maksullisen toiminnan tuotot (13,1 miljoonaa euroa) koostuvat seuraavasti:

Liiketaloudelliset tuotot	0,61 miljoonaa euroa
Julkisoikeudelliset tuotot	12,4 miljoonaa euroa

Maksullisen toiminnan tileistäpoistot olivat 64 747,75 euroa.

Vuokrat ja käyttökorvaukset koostuvat pääosin aluehallintoviraston kokoustilojen vuokratuotoista.

Muut toiminnan tuotot koostuvat pääosin koneiden ja laitteiden myyntivoitoista, yhteistoiminnan kustannusten korvauksista muilta valtion virastoilta ja Patenti- ja rekisterihallituksen tilityksestä kaupparekisterin ilmoitusmaksuista ja neuvonnasta maistraateille.

Tilikauden aikana suoritettavat ostot koostuvat pääosin koneista- ja kalusteista, toimistotarvikkeista ja sähkökuluista.

Vuokrat koostuvat lähinnä aluehallintoviraston ja maistraattien toimitilavuokrista.

Palvelujen ostot koostuvat pääosin tietoliikenne- ja atk:n käyttöpalveluista, valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskukselle maksetusta palvelujen korvauksesta, työterveys- ja siivouspalveluista sekä asiantuntija- ja tutkimuspalveluista.

Muut kulut koostuvat pääosin matkakustannuksista ja patenti- ja lisenssimaksuista.

Sisäiset kulut koostuvat pääosin aluehallintoviraston maksamista erikoissairaanhoidolain mukaisen tutkimustoiminnan korvauksista Niuvanniemen sairaalalle.

Rahoitustuotot koostuvat lähinnä korkosaamisista.

Rahoituskulut koostuvat lähinnä maksetuista korkokuluista sekä maksuaikakorttien vuosimaksuista.

Satunnaiset tuotot koostuvat pääosin saaduista vahinkovakuutuskorvauksista.

Satunnaiset kulut koostuvat lähinnä maksetuista vahingonkorvauksista.

Siirtotalouden kulut koostuvat pääosin aluehallintoviraston maksamista valtionosuuksista ja avustuksista.

Verot ja veronluonteiset maksut koostuvat aluehallintoviraston Lääkelaitoksen puolesta perimistä apteekkimaksuista.

Pysyvät toimintamenosäästöt

1. Valtion yhteisten palvelujen tehostaminen

Itä-Suomen aluehallintovirasto käyttää kattavasti konsernipalveluja tarjoavia ja kehittäviä organisaatioita.

2. Konsernipalvelujen käytön lisääminen

2.1 Yhteishankintasopimusten käytön lisääminen ja hankintatoimen tehostaminen

Itä-Suomen aluehallintovirasto arvioi saavuttaneensa yhteishankintojen tavoitetasoksi asetun 60 %.

Hankintatoimen organisointi ja ohjaus on ohjeistettu mm. työnjaoissa. Hankintatoimella on vastuhenkilö, jonka ohjauksessa hankintojen kevyet kilpailutukset on suoritettu ja hankinnat toteutettu.

2.2 Tilankäytön tehostaminen ja Senaatti-kiinteistöjen palvelujen käytön lisääminen

Senaatti-kiinteistöjen asiantuntemusta on hyödynnetty toimitila-asiantuntijana. Kaikilla kolmella paikkakunnalla on kiinteistöasioista vastaavat henkilöt pitäneet useita palavereja Senaatti-kiinteistöjen paikallisen kiinteistöpäällikön kanssa.

Itä-Suomen aluehallintoviraston ylijohtajan Elli Aaltosen ja Senaatti-kiinteistöjen Itä-Suomen aluejohtajan Jyrki Reinikaisen tapaaminen oli 23.11.2010. Tilaisuudessa keskusteltiin toimitila-asioista niin Itä-Suomen aluehallintoviraston kuin Senaatti-kiinteistöjen näkökulmasta. Esille nousi muun muassa Mikkelin tilojen osalta luopuminen osasta virastotalon 5. krs tiloista ja henkilöstön sijoittaminen Itä-Suomen aluehallintoviraston päärakennukseen. Kuopion osalta keskusteluissa nousi esille suunnitteilla oleva Kuopionlahdenrannan toimistokampus, joka rakennetaan samaan kortteliin, jossa sijaitsee suurin osa Itä-Suomen aluehallintoviraston Kuopion toimitiloista.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on siirtänyt tilatiedot Lounais-Suomen aluehallintovirastolle, joka puolestaan on siirtänyt ne Senaatti-kiinteistöjen Optimaze tilanhallintajärjestelmään. Kirjanpidossa otettiin käyttöön 1.1.2011 rakennuskohtaiset seurantakoodit, joilla pystytään seuraamaan kiinteistömenoja rakennuskohtaisesti. Virastolla on käytössä Senaatti-kiinteistöjen Senaatti-tila vuorovaikutuskanava, jota käytetään palvelupyyntöjen tekemiseen. Timecon työajanhallinta- ja kulunohjausjärjestelmä sekä siivouspalvelut on hankittu Senaatti-kiinteistöjen kautta.

Mitään mainittavia korjaus- ja saneeraustoimenpiteitä ei Mikkelin, Joensuun eikä Kuopion toimipaikassa ole suoritettu vuoden 2010 aikana.

Itä-Suomen aluehallintovirastolla on ollut oma kestävä kehityksen ohjelma, jota on muokattu ja päivitetty Itä-Suomen lääninhallituksen ohjelman pohjalta.

2.3 Henkilöstöhallinnon yhteisten toimintatapojen hyödyntäminen

Itä-Suomen aluehallintovirasto käyttää rekrytoinnissaan Heli-rekrytointijärjestelmää virkajärjestelyssä ilmoitettavien avoimien virkojen ja tehtävien ilmoittamisessa sekä julkiseen hakuun meneviin ilmoituksiin. Lisäksi Heli-järjestelmän palveluja voivat käyttää virkajärjestelyyn oikeutetut virkamiehet. Aluehallintovirasto järjesti rekrytointia tekeville esimiehille koulutusta rekrytointikäytäntöihin liittyvistä uudistuksista.

Itä-Suomen aluehallintovirastossa otettiin käyttöön verkkopalkka toukokuussa 2010.

3. Muu valtionhallinnon toiminnan tehostaminen ja toimintatapojen kehittäminen

3.1 Matkustusmäärien vähentäminen ja etäyhteyksien käytön lisääminen

Itä-Suomen aluehallintoviraston matkustukseen käytetyt menot ovat vuonna 2010 pienentyneet vuoden 2008 tasoon verrattuna 10,6 % (tavoite 8 %). Aina silloin, kun puhelin- tai videoneuvotteluyhteyden käyttö on ollut mahdollista ja tarkoituksenmukaista, niin näin on menetelty.

Video- ja puhelinneuvottelut ovat lisääntyneet edelliseen vuoteen verrattuna noin 100 %:lla. Lisäys on johtanut osaltaan myös siitä, että ohjaavat ja muut yhteistyötahot ovat hankkineet video- ja puhelinneuvotteluvalmiudet.

3.2 Tietojärjestelmien kehittäminen

Aluehallintovirasto on osallistunut yhteisten tietojärjestelmien kehittämiseen ja käyttöönottoon liittyviin hankkeisiin omalta osaltaan.

3.3 Painatuskustannusten alentaminen ja viestinnän tehokkuuden lisääminen

Painatuspalvelujen hankinta on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna 17 %:lla. Julkaisujen vienti verkkoon on lisääntynyt.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on käyttänyt painatuspalvelujen hankinnoissa Hansel Oy:n puitesopimustoimittajia.

1.6.4 Tase

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Tilinpäätös 31.12.2010
Viraston tase

	31.12.2010		31.12.2009	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	417 305,72		0,00	
Muut pitkävaikutteiset menot	21 392,15		0,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>0,00</u>	438 697,87	<u>0,00</u>	0,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennelmat	0,00		0,00	
Koneet ja laitteet	43 075,45		0,00	
Kalusteet	20 887,35		0,00	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>80 539,68</u>	144 502,48	<u>0,00</u>	0,00
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>12 899,97</u>	12 899,97	<u>0,00</u>	0,00
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ				
		596 100,32		0,00
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	718 959,30		0,00	
Siirtosaamiset	331 660,72		0,00	
Muut lyhytaikaiset saamiset	74 065,26		0,00	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	1 124 685,28	<u>0,00</u>	0,00
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	57 507,34		0,00	
Muut rahat ja pankkisaamiset	1 688 979,75		0,00	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>0,00</u>	<u>1 746 487,09</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ				
		2 871 172,37		0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ				
		<u>3 467 272,69</u>		<u>0,00</u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	8 701 856,52		0,00	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-541 333,87		0,00	
Pääoman siirrot	-84 351 489,38		0,00	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>85 519 456,90</u>	9 328 490,17	<u>0,00</u>	0,00
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	-1 712 020,77		0,00	
Ostovelat	-871 207,57		0,00	
Tilivirastojen väliset tilitykset	-859 441,82		0,00	
Edelleen tilittävät erät	-882 852,61		0,00	
Siirtovelat	-8 457 438,94		0,00	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>-12 801,15</u>	<u>-12 795 762,86</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ				
		-12 795 762,86		0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ				
		<u>-3 467 272,69</u>		<u>0,00</u>

Vertailutietoa edelliseen vuoteen ei ole käytettävissä, koska aluehallintovirastojen toiminta käynnistyi vasta 1.1.2010.

VASTAAVAA

Aineettomat oikeudet sisältävät lähinnä maistraattien uuteen kassa-järjestelmään liittyvän atk-ohjelmiston hankintakulut.

Muut pitkävaikutteiset menot sisältävät lähinnä maistraattien avioliitto- ja lahjoitusasian, Maisan ja vihkimisoikeusrekisterin atk-ohjelmien hankintakuluja.

Koneet ja laitteet sisältää pääosin maistraattien työajan- ja kulunvalvonnan laitteistoja.

Kalusteet sisältää lähinnä aluehallintoviraston kokoustilojen uusittuja kalusteita.

Muut aineelliset hyödykkeet koostuvat lähinnä aluehallintoviraston ja maistraattien taidesineistä.

Käyttöomaisuusarvopaperit koostuvat aluehallintoviraston ja maistraattien eri puhelinyhtiöiden osuuksista ja osakkeista.

Koko viraston käyttöomaisuuden arvosta aluehallintoviraston osuus on 84 000 euroa ja maistraattien osuus 512 000 euroa.

Myyntisaamiset koostuvat aluehallintoviraston saamisista (57 000 euroa) ja maistraattien saamisista (662 000 euroa).

Siirtosaamiset koostuvat aluehallintoviraston saamisista (108 000 euroa) ja maistraattien saamisista (223 000 euroa), saamiset johtuvat pääosin erilaisista vuodenvaihteen jaksotuskirjauksista.

Rahat ja pankkisaamiset koostuvat maistraattien kassojen saldoista per 31.12.2010 sekä valtion hoitoon jätettyjen vieraiden varojen talletuksista.

VASTATTAVAA

Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat koostuvat pääasiassa vesijätöjen lunastuskorvauksista, valtauskorvauksista, voimatalous- ja vesivoimakorvauksista ja jätevesikorvauksista, jotka on jouduttu eri lakien mukaan tallettamaan aluehallintovirastoon, kunnes ne voidaan suorittaa edelleen laillisille asianosaisille.

Varoista noin 1 100 kappaletta on pankkitalletuksina ja 31.12.2010 niiden arvo oli n. 1,68 miljoonaa euroa. Loput vieraista varoista ovat talletettuina valtion kassavaroissa.

Ostovelat koostuvat vuodenvaihteessa vielä maksamatta olevista laskuista.

Tilivirastojen väliset tilitykset koostuvat pääosin joulukuussa maksettujen palkkojen tilittämättömästä ennakonpidätys- ja sosiaali- ja tapaturmamaksuvelasta.

Edelleen tilittävät erät koostuvat pääosin vuodenvaihteessa vielä tilittämättömistä eläke- ja työttömyysvakuutusmaksuista sekä palkansaajien jäsenmaksuista.

Siirtovelat koostuvat pääosin viraston lomapalkkavelasta.

Muut lyhytaikaiset velat koostuvat pääosin maistraattien epäselvistä eristä per 31.12.2010 jotka on kirjattu tilinpäätöksessä siirtovelkoihin.

1.7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Itä-Suomen aluehallintovirastossa sisäisen valvonnan järjestämisestä, sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä sekä riskien hallinnasta vastaa viraston johto. Toimintayksiköiden johto ja esimiehet vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan edellyttämien toimenpiteiden toteuttamisesta sovittujen menettelytapojen mukaisesti. Tarkoituksena on saada varmuus talouden ja toiminnan lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla hallitaan viraston toimintaan ja tavoitteisiin liittyviä epävarmuustekijöitä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointi vuodelta 2010 on toteutettu Lounais-Suomen sisäisen tarkastuksen toimintayksikön johdolla itsearviointina käyttäen VM:n controller -toiminnon suosituksen mukaista suppeaa arviointikehikkoa. Kyselyyn vastasivat ylijohtaja, vastuualueiden johtajat ja hallintopalvelujen vastuuyksikön johtaja. Kyselytuloksia käytetään apuna laadittaessa sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumaa, joka on viraston johdon kannanotto sen vastuulla olevaan sisäisen valvonnan tilaan ja olennaisimpiin kehittämistarpeisiin.

1. Viraston toimintakulttuurin katsottiin muotoutuneen ensimmäisen toimintavuoden aikana hyvin. Ottaen huomioon viraston ja sen toimintayksiköiden talous- ja henkilöresurssit suhteessa asetettuihin tulostavoitteisiin on toimintakulttuuri ja työilmapiiri hyvä.
2. Virastolla on selkeä perustehtävä ja strategisessa tulosopimuksessa sekä toiminnallisissa tulosopimuksissa määritellyt tulostavoitteet. Tavoitteet on hyvin priorisoitu, aikataulutettu ja vastuutettu.
3. Riskien tunnistamisessa on puutteita. Ensimmäisenä toimintavuotena ei suoritettu riskien tunnistamista ja dokumentointia. Kuluvana vuonna on aloitettu riskienhallinnan kartoitus ja dokumentointi. Tämän tuleekin olla sisäisen valvonnan kehittämiskohde.
4. Riskien arviointia ei ole vielä suoritettu. Kuitenkin katsotaan, että olennaisista riskeistä raportoidaan viraston johdolle.
5. Riskeihin vastaaminen tulee ottaa kehittämiskohteeksi.
6. Kontrollit ovat toimineet hyvin erityisesti tukiprosessien osalta.
7. Tiedonkulku sisäisesti ja ulkoisesti toimii kohtuullisen hyvin. Tiedonkulussa on aina parantamisen varaa. Intra tiedotuskanavana on vaikeakäyttöinen, halutun tiedon löytyminen on

hankalaa. Asiakaskohtaiset palautejärjestelmät tulisi ottaa kehittämiskohteeksi. Personec aika tulee kehittää aluehallintovirastolle sopivaksi.

8. Prosessien ja hankehallinnon toimivuutta ei arvioida säännöllisesti prosessi- ja muiden indikaattorien avulla. Vuonna 2010 ei virasto arvioinut itse sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta. Tämä tulee ottaa kehittämiskohteeksi.

Tietojen käsittelyyn, tietoturvallisuuteen, johtamisen toimivuuteen, työn kuormittavuuteen ja henkilöstöresursseihin liittyvät riskit nousevat painokkaasti esille.

1.8. Arviointien tulokset

ALKU-henkilöstökysely

Valtiovarainministeriö toteutti ALKU-hankkeen siirtymäkauden henkilöstökyselyn syyskuussa 2010. Itä-Suomen aluehallintovirastossa esimiehen tuki muutoksessa, uuden työyhteisön ilmapiiri ja avoin keskustelu muutoksesta nousivat esiin vahvuuksina. Organisaation toimintakuntoon saattamisen koettiin tapahtuneen hitaasti, mutta kuitenkin nopeammin kuin muissa aluehallintovirastoissa. Selkeiksi kehittämisen kohteiksi kyselyssä nousi esiin työn määrän lisääntyminen, työssä jaksamisen heikentyminen sekä rutiinitehtävien lisääntyminen. Kyselyn tuloksia käsiteltiin johtoryhmässä sekä vastuualueilla ja yksiköissä.

Työtyytyväisyysbarometri – VMBaro

Itä-Suomen aluehallintovirastossa toteutettiin joulukuussa 2010 työtyytyväisyysbarometri – VMBaro. Ennen työtyytyväisyysbarometrin toteutusta henkilöstölle pidettiin ylijohtajan info kyselyn toteutuksesta, tavoitteena mahdollisimman suuri vastausprosentti. Vastausprosentiksi tuli 68,7 %, mikä olikin huomattavasti aluehallintovirastojen keskiarvoa parempi. Tulosten mukaan Itä-Suomen aluehallintoviraston vahvuutena ovat johtaminen, työn sisältö ja haasteellisuus sekä työilmapiiri ja yhteistyö. Tuloksissa nousi esiin toiveet johdon toimimisesta suunnannäyttäjänä ja esimerkkinä, esimiehen antamaan tukeen oltiin tyytyväisiä. Selkeiksi kehittämiskohteiksi kyselyssä erottui tarve kehittymisen tukeen sekä työnantajakuvan parantaminen. Myös töiden paremmassa organisoinnissa sekä uudistumisessa ja innovatiivisuudessa nähtiin kehittämisen mahdollisuuksia. Tuloksia käsiteltiin aluehallintoviraston johtoryhmässä ja vastuualueet sekä yksiköt käsittelevät niitä yhdessä henkilöstön kanssa. Kooste jatkotoimenpidehdotuksista käsitellään yt-toimikunnassa sekä johtoryhmässä.

Tietoturva-auditointi

Itä-Suomen aluehallintovirastossa suoritettiin aluehallintovirastojen yhteinen tietoturva-auditointi joulukuussa 2010. Tulosten perusteella määriteltiin viraston lähtötaso pohjaksi tietoturvan kehittämistyölle. Kyselyyn vastasi hallintopalvelut vastuuyksikön johtaja, asiakkuuspäällikkö aluehallintovirastojen tietohallintoyksiköstä sekä tietoturvavastaava. Kehittämisen kohteeksi nousi erityisesti tietoturvariskien tunnistaminen, suunnitelmallinen seuranta ja arviointi sekä raportointi. Auditoinnin jälkeen Itä-Suomen aluehallintovirastoon on perustettu tietoturvaryhmä, jonka toiminta on käynnistymässä. Aluehallintovirastojen tietohallintoyksikkö vastaa virastojen tietoturvallisuuden ohjauksesta ja koordinoinnista huolehtien tietoturvallisuustietoisuuden lisäämisestä aluehallintovirastoissa.

1.9. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Toiminnassa ja taloudenhoidossa ei ole vuoden 2010 aikana tullut esille väärinkäytöksiksi luokiteltavia tapauksia.

2. LIITETIEDOT

Kustannusvastaavuuslaskelmat
Palvelutavoitteet 2010 - 2011 sekä suoritteet ja julkishyödykkeet (Netra)
Suoritteiden kpl-määrät hallinnonaloittain
Toiminnan vaikuttavuus (PEOL)
Tuotto- ja kululaskelma eriteltynä aluehallintovirasto ja maistraatit
Työsuojelun vastuualueen toimintakertomusyhteenveto

3. ALLEKIRJOITUS

Hyväksytty, Mikkelissä 25.2.2011

Itä-Suomen aluehallintoviraston ylijohdaja

Elli Aaltonen

Hallintopalvelujen vastuuyksikön johtaja

Eeva-Liisa Mankowski